

Pestprotocol

Schoolperiode 2023-2027

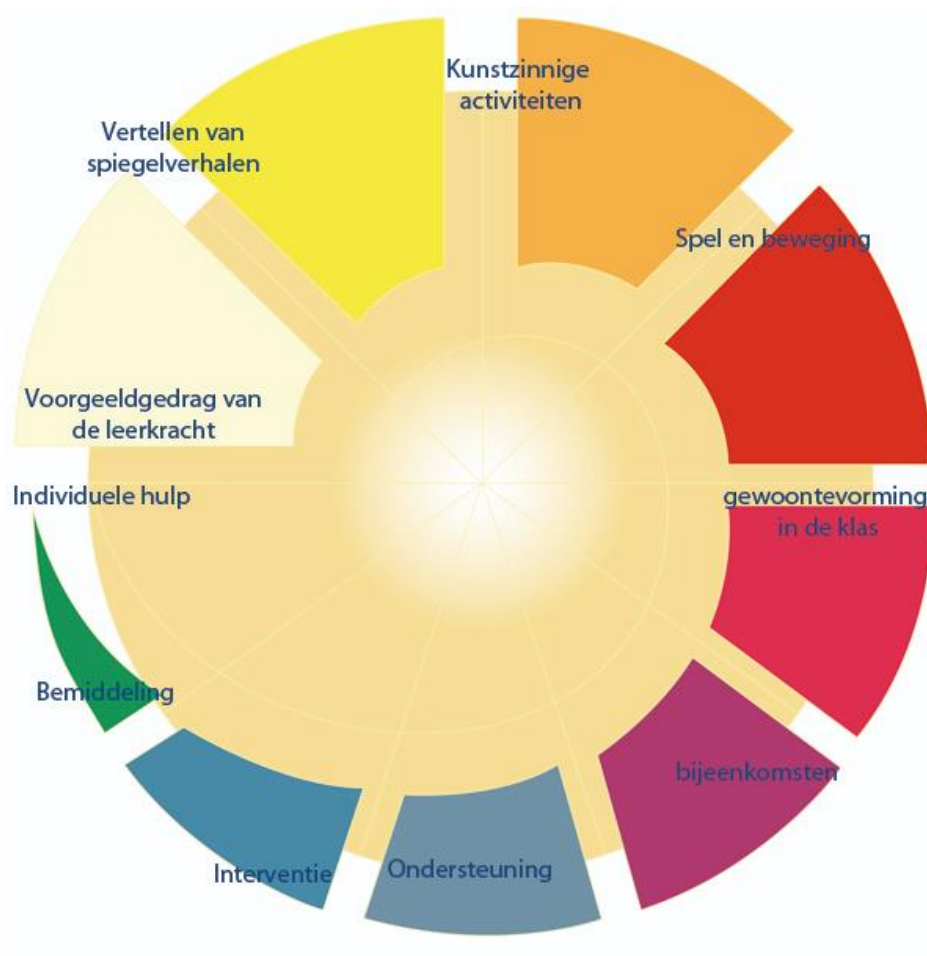

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Preventief	4
Pestgedrag.....	4
De 5 basisregels!.....	6
Omgangsregels die gelden in alle klassen	6
Aanpak van ruzies en pestgedrag in vier stappen.....	7
Consequenties	7
Begeleiding van de gepeste leerling.....	8
Begeleiding van de pester	8
Oorzaken van pestgedrag kunnen zijn	8
Adviezen voor ouders van onze school.....	9

Voorwoord

Doormiddel van ons Sociaal Veiligheidsplan zorgen we in de basis voor een veilig leef- en leerklimaat (zie 'Veiligheidsplan'). Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken. De schoolafspraken hangen in de school op een zichtbare plek. De sociale veiligheid en de sociaal-emotionele ontwikkeling wordt gewaarborgd middels onderstaande aanpak.

Preventief

De leerkrachten werken doorgaans impliciet aan stap 1 tot en met 5. Ook ouders zijn hiervan op de hoogte:

1. Voorbeeldgedrag van de leerkracht: Leerkrachten zijn zich bewust van hun voorbeeldgedrag. Leerkrachtvaardigheden worden regelmatig geoefend en besproken tijdens de vergadering, met als doel meer inzicht in eigen en elkaars handelen.
2. Het vertellen van spiegelverhalen. Leerkrachten maken gebruik van spiegelverhalen (vertelstof, biografische anekdotes, pedagogische verhalen).
3. Kunstzinnige activiteiten. Pedagogische accenten kunnen worden gelegd op kunstzinnige activiteiten met als inspiratie de kunstzinnige kinderkaarten (gesorteerd op klas en thema op basis van de uitkomst van de scan – zie hieronder-).
4. Spel en beweging. Pedagogische accenten kunnen worden gelegd bij momenten van spel en beweging, met als inspiratie de kinderspelkaarten (gesorteerd op klas en thema op basis van de uitkomst van de scan).
5. Gewoontevorming in de klas. De leerkracht werkt samen met de klas aan gewoontevorming, om rust, regelmaat en veiligheid te creëren.

Daarnaast:

- Elk jaar wordt er een stichtingsbreed onderzoek sociale veiligheid afgenomen. De uitkomst wordt met leerkrachten en ouders gedeeld.
- Jaarlijks wordt voor alle klassen Kindbegrip invervuld. Kindbegrip is een sociaal-emotioneel volgsysteem. Thema's die een impuls nodig hebben, kunnen zodoende gefilterd worden. Thema's zijn: Moedig zijn, Wij samen, Lichtpuntjes zien, Hier sta ik, Wikken en wegen, Kijken en denken.

Bovenstaand curriculum wordt gebruikt ter versteviging van de veiligheid en de ontwikkeling. Tevens zijn we ervan overtuigd dat we hiermee preventief werken en pestproblematiek voorkomen.

Pestgedrag

Pesten is een verschijnsel dat op elke school en in elke klas kan opduiken. Het is, als er niet adequaat wordt opgetreden, een erg hardnekkig verschijnsel en kan voor de gepeste kinderen traumatische herinneringen aan de kindertijd opleveren. Daarom hebben wij een pestprotocol dat in werking treedt als dit ongewenste verschijnsel zich voordoet.

Maar wat is pesten eigenlijk?

Pesten is het systematisch uitoefenen van psychische en/of fysieke mishandeling van een of meer leerlingen door een klasgenoot of klasgenoten terwijl het slachtoffer niet (meer) in staat is zichzelf te verdedigen (definitie van B. van der Meer).

Pesten is niet hetzelfde als plagen. Bij plagen is sprake van een machtsevenwicht en het komt incidenteel voor. Je mag daarbij voor jezelf opkomen en er zijn geen negatieve gevolgen. Plagen is een normaal verschijnsel in de kinderleeftijd, het hoort erbij.

Plagen	Pesten
Gebeurt onbezonnen en spontaan.	Gebeurt met opzet: de pestkop weet vooraf wie hij of zij zal pesten, op welke manier en wanneer.
Heeft geen kwade bijbedoelingen. Duurt niet lang, gebeurt niet vaak en is onregelmatig.	De pestkop wil iemand bewust kwetsen of kleineren.
Speelt zich af tussen "gelijken". Is meestal te verdragen of zelfs plezierig, maar het kan ook kwetsend of agressief zijn.	Kan lang blijven duren, gebeurt meer dan eens, is systematisch. Houdt niet vanzelf op na een poosje. De strijd is ongelijk, de pestkop heeft altijd de overhand: de pestkop voelt zich zo machtig als het slachtoffer zich machteloos voelt.
Meestal één tegen één.	De pestkop heeft geen positieve bedoelingen, wil pijn doen, vernielen of kwetsen.
De rollen liggen niet vast: soms plaagt de één, dan de ander.	Meestal een groep (de pestkop, de meelopers en de supporters) tegenover één geïsoleerd slachtoffer.
De pijn, lichamelijk of geestelijk, is draaglijk en van korte duur.	Het heeft een vaste structuur. De pestkoppen zijn meestal dezelfde persoon/personen. De slachtoffers ook. Als de slachtoffers wegvallen, kan de pestkop op zoek gaan naar een ander slachtoffer.
De relaties worden na het plagen meteen hervat.	Als er niet op tijd wordt ingegrepen, kunnen de lichamelijke en geestelijke gevolgen ingrijpend zijn en lang nawerken.
De groep lijdt niet onder plagerijen.	Het is niet makkelijk om na het pesten een evenwichtige relatie te vinden. Het herstel gaat moeilijk en traag. De groep lijdt onder een dreigend, onveilig gevoel. Iedereen is angstig, de kinderen vertrouwen elkaar niet meer. Ze zijn niet erg open of spontaan en er zijn weinig vriendjes of echte vriendschappen in de groep.

De 5 basisregels!

Er zijn 5 regels uit de regenboogtraining die in iedere klas moeten gelden:

- Wij zijn te vertrouwen
- Wij helpen elkaar
- Niemand speelt de baas
- Wij lachen niet uit
- Wij doen niet zielig

Daarnaast voegen wij nog 2 regels toe

- *Wij zijn vriendelijk (tegen elkaar)*
- Stop is stop

Omgangsregels die gelden in alle klassen

1. Benader een ander zoals je zelf benaderd wil worden.
2. Vertel het aan de leerkracht wanneer er iets gebeurt wat jij niet fijn vindt of gevaarlijk vindt.
3. We noemen elkaar bij de voornaam en gebruiken geen scheldwoorden.
4. Ben je boos? Probeer er over te praten of ga anders naar de juf of meester.
5. Spullen van een ander kind of van school behandel je met respect.
6. Kinderen die pesten zitten zelf in de nesten!
7. Word je gepest praat er thuis ook over, je moet het niet geheim houden. Is het opgelost? Dan kunnen we vergeven en vergeten.
8. We luisteren naar elkaar en nemen de ander serieus.
9. Op de Zilverlinde mag je zijn wie je bent.

Om pestgedrag verder te voorkomen is het verboden om in de school je mobiel en/of multimedia te gebruiken zonder toestemming van de leerkracht.

Toevoeging: Kinderen mogen in hun eigen groep een aanvulling geven op deze vastgestelde omgangsregels, in overleg met de leerkracht. Die aanvulling wordt opgesteld, door en met de groep, dit zijn de zogenaamde klassenregels. Zowel schoolregels als de klassenregels zijn zichtbaar in de klas opgehangen.

Aanpak van ruzies en pestgedrag in vier stappen

Wanneer leerlingen ruzie met elkaar hebben en/of elkaar pesten proberen zij en wij:

STAP 1

Er eerst zelf (en samen) uit te komen.

STAP 2

Op het moment dat één van de leerlingen er niet uitkomt (in feite het onderspit delft en verliezer of zondebok wordt) heeft deze het recht en de plicht het probleem aan de juf of meester voor te leggen.

STAP 3

De leerkracht brengt, indien nodig na een time-out, de partijen bij elkaar voor een verhelderingsgesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken.

STAP 4

Bij herhaling van pesterijen / ruzies tussen dezelfde leerlingen volgt een gesprek met de pestcoördinator en worden ouders op de hoogte gebracht. Leerkrachten, pestcoördinator en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing. De leerkracht biedt altijd hulp aan de gepeste en begeleidt de pester, indien nodig in overleg met pestcoördinator, de ouders en/of externe deskundigen.

Consequenties

De leerkracht heeft het idee dat er sprake is van onderhuids pesten (niet zichtbaar bijvoorbeeld via Whatsapp of e-mail); in zo'n geval stelt de leerkracht een algemeen probleem aan de orde om langs die weg bij het probleem in de klas te komen.

De leerkracht ziet dat een leerling wordt gepest (of de gepeste of medeleerlingen komen het bij hem melden) En vervolgens leveren stap 1 t/m 4 geen positief resultaat op voor de gepeste.

De leerkracht neemt duidelijk een stelling in.

De straf is opgebouwd in 5 fases; afhankelijk hoelang de pester door blijft gaan met zijn/ haar pestgedrag en geen verbetering vertoond in zijn/ haar gedrag:

FASE 1

- Een of meerdere pauzes binnen blijven;
- Nablijven tot alle kinderen naar huis vertrokken zijn;
- Een schriftelijke opdracht zoals een stelopdracht over de toedracht en zijn of haar rol in het pestprobleem;
- Door gesprek: bewustwording voor wat hij met het gepeste kind uithaalt;
- Afspraken maken met de pester over gedragsveranderingen. De naleving van deze afspraken komen aan het einde van iedere week (voor een periode) in een kort gesprek aan de orde. Gesprekken worden altijd vastgelegd door leerkracht.

FASE 2

Een gesprek met de ouders, als voorgaande acties op niets uitlopen. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken. De school heeft alle activiteiten vastgelegd en al het mogelijke gedaan om een einde te maken aan het pestprobleem.

FASE 3

Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld zoals de Jeugdprofessional.

FASE 4

Bij aanhoudend pestgedrag kan er voor gekozen worden om een leerling tijdelijk in een andere groep te plaatsen, binnen de school. Ook het (tijdelijk) plaatsen op een andere school behoort tot de mogelijkheden.

FASE 5

In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden.

Begeleiding van de gepeste leerling

- Medeleven tonen en luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest;
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten;
- Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken. De leerling in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren;
- Zoeken en oefenen van een andere reactie, bijvoorbeeld je niet afzonderen;
- Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest;
- Nagaan welke oplossing het kind zelf wil;
- Sterke kanten van de leerling benadrukken;
- Belonen (schouderklopje) als de leerling zich anders/beter opstelt;
- Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s)
- Het gepeste kind niet 'over'beschermen bijvoorbeeld naar school brengen of 'ik zal het de pesters wel eens gaan vertellen'. Hiermee plaats je het gepeste kind juist in een uitzonderingspositie waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen.
- Inschakelen hulp via jeugdprofessional.

Begeleiding van de pester

- Praten; zoeken naar de reden van het ruzie maken/ pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen);
- Laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste;
- Excuses aan laten bieden;
- In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft;
- Pesten is verboden in en om de school: wij houden ons aan deze regel; straffen als het kind wel pest – belonen (schouderklopje) als kind zich aan de regels houdt;
- Kind leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de 'stop-eerst-nadenken-houding' of een andere manier van gedrag aanleren;
- Contact tussen ouders en school; elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind; wat is de oorzaak van het pesten?;
- Zoeken van een sport of club; waar het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn;
- Inschakelen hulp via jeugdprofessional.

Oorzaken van pestgedrag kunnen zijn

- Een problematische thuissituatie;
- Voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen);
- Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt;
- Voortdurend met elkaar de competitie aan gaan;
- Een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt.

Adviezen voor ouders van onze school

Ouders van gepeste kinderen

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind;
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken;
- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken;
- Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen;
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een (team)sport;
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Ouders van pesters

- Neem het probleem van uw kind serieus;
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden;
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen;
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet;
- Besteed extra aandacht aan uw kind;
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een (team)sport;
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind;
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.

Alle andere ouders

- Neem de ouders van het gepeste kind serieus;
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan;
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag;
- Geef zelf het goede voorbeeld;
- Leer uw kind voor anderen op te komen;
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen;
- Wanneer er op school iets gebeurd is, en het is op gelost, kom er dan thuis niet op terug. Opgelost is opgelost;
- Denk eens na over wat u zoal bespreekt aan tafel, bedenkt u zich dan dat kinderen heel veel horen en opslaan!

Advies voor alle ouders

- Spreek met respect over andermans kind en opvoeding;
- Blijf uit het oordeel.